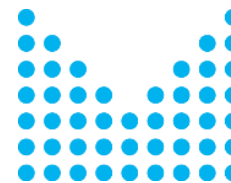

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odborná konference s workshopem Rozvoj dobrovolnictví v ČR

1.3b Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovolnictví

JUDr. Jana Vallová, Ph.D.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Web: <https://www.minv.sk/> E-mail: ovvs.svs@minv.sk

*Projekt: Koncepcie rozvoje dobrovolnictví v České republice
s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví
v podobě dobrovolnických center
Registrační číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_029/0003724*

Dobrovoľníctvo je neodmysliteľnou súčasťou každej modernej spoločnosti. Vďaka dobrovoľníctvu môžu občania významne prispieť k sociálnemu a hospodárskemu rozvoju svojich spoločenských skupín. Navyše môžu rozšíriť vplyv a kapacity organizácií občianskej spoločnosti a zároveň rozvíjať vlastné schopnosti. Prínosy dobrovoľníctva opakovane uznávajú rôzne iniciatívy zamerané na podporu dobrovoľníctva na medzinárodnej a európskej úrovni. Dôležitú úlohu pri tvorbe návrhu zákona zohrala aj Európska únia, ktorá vyhlásila rok 2011 za európsky rok dobrovoľníctva.

Hlavnou ambíciou zákona bolo predovšetkým transparentniť dobrovoľníctvo ako všeobecne uznávanú činnosť vykonávanú fyzickými osobami vo verejnoprospešnom záujme. Vymedzené oblasti dobrovoľníctva najmä v oblasti sociálnych vecí, zdravotníctva, starostlivosti o chorých a starých ľudí či vzdelávania. Zákon je koncipovaný ako všeobecná právna úprava dobrovoľníctva pričom ponecháva voľnosť na úpravu odlišných podmienok na výkon dobrovoľníckej činnosti už v prijatých zákonoch ako aj pre právne úpravy prijaté v budúcnosti.

KTO JE DOBROVOĽNÍKOM?

Pri definovaní dobrovoľníka sa vychádzalo zo všeobecne uznávanej definície, podľa ktorej dobrovoľník je fyzická osoba, ktorá so svojho slobodného rozhodnutia bezodplatne poskytuje svoje služby inej osobe alebo v jej prospech a s jej súhlasom. Z tejto definície vyplýva charakteristika dobrovoľníckej činnosti, ktorá sa vykonáva vo voľnom čase bez nároku na odmenu a so súhlasom prijímateľa dobrovoľníckej činnosti a to buď v prospech tohto prijímateľa, ak ide o fyzickú osobu alebo právnickú osobu, alebo vo verejný prospech, ak ide o činnosť vykonávanú v prospech štátu alebo orgánov územnej samosprávy.

KTO JE DOBROVOĽNÍKOM?

Dobrovoľník poskytuje dobrovoľnícku činnosť na základe zmluvy o dobrovoľníckej činnosti, ktorú uzatvára priamo s prijímateľom dobrovoľníckej činnosti alebo prostredníctvom vysielajúcej organizácie, ktorá organizuje alebo sprostredkúva dobrovoľnícku činnosť pre inú osobu. Z povahy dobrovoľníka a dobrovoľníckej činnosti vyplýva, že nejde o činnosť pracovnú alebo obdobnú pracovnej činnosti, preto sa na túto činnosť nevzťahuje Zákonník práce.

AKÚ FORMU MUSÍ MAŤ ZMLUVA?

Zmluva musí mať vždy písomnú formu, ak ide o dobrovoľnícku činnosť, ktorú bude dobrovoľník vykonávať v cudzine, inak je zmluva neplatná; za dobrovoľníka mladšieho ako 18 rokov zmluvu uzatvára jeho zákonný zástupca.

AKÚ FORMU MUSÍ MAŤ ZMLUVA?

S dobrovoľníkom mladším ako 18 rokov vysielajúca organizácia nesmie dohodnúť vykonávanie dobrovoľníckej činnosti, ktorá je neprimeraná anatomickým, fyziologickým a psychologickým osobitostiam jeho veku, alebo pri ktorej by bol vystavený zvýšenému nebezpečenstvu úrazu alebo iného poškodenia zdravia.

AKÚ FORMU MUSÍ MAŤ ZMLUVA?

Ak ide o dobrovoľnícku činnosť vykonávanú v cudzine, dobrovoľník predkladá vysielajúcej organizácii pred uzavretím zmluvy potvrdenie o svojom zdravotnom stave alebo čestným vyhlásením potvrdí, že mu nie sú známe zdravotné prekážky výkonu dobrovoľníckej činnosti vzhľadom na povahu a druh vykonávanej dobrovoľníckej činnosti uvedenej v návrhu zmluvy.

ČO MÔŽE BYŤ DOHODNUTÉ V ZMLUVE?

Zmluva môže obsahovať aj záväzok vysielajúcej organizácie alebo prijímateľa dobrovoľníckej činnosti, že uhradí dobrovoľníkovi vynaložené náklady na dobrovoľné nemocenské poistenie, dobrovoľné dôchodkové poistenie a dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti podľa osobitného predpisu a zdravotné poistenie podľa osobitného predpisu, ak mu vznikli a uhradza ich počas vykonávania dobrovoľníckej činnosti.

DOBROVOĽNÍCKA ČINNOSŤ VYKONÁVANÁ PRE ORGÁNY VEREJNEJ SPRÁVY

Vyššie územné celky, obce a nimi zriadené alebo založené právnické osoby môžu využívať dobrovoľnícku činnosť na podporu plnenia svojich úloh podľa osobitných predpisov. Pri využívaní dobrovoľníckej činnosti majú tieto právnické osoby postavenie a povinnosti vysielajúcej organizácie alebo prijímateľa dobrovoľníckej činnosti.

ČO SA NEPOVAŽUJE ZA DOBROVOĽNÍCKU ČINNOSŤ?

- činnosť vykonávaná medzi manželmi alebo medzi blízkymi osobami,
- činnosť vykonávaná v rámci podnikania alebo inej zárobkovej činnosti,
- činnosť vykonávaná v pracovnoprávnom vzťahu, v štátnozamestnaneckom pomere, služobnom pomere alebo činnosť vykonávaná v rámci študijných povinností,
- vzájomná občianska alebo susedská výpomoc,
- činnosť vykonávaná osobami, ktoré nedovršíli 15 rokov.

Dobrovoľnícku činnosť na území Slovenskej republiky môže vykonávať aj dobrovoľník, ktorý nie je štátnym občanom Slovenskej republiky, ak spĺňa podmienky na pobyt v Slovenskej republike ustanovené osobitným predpisom.

ÚLOHY Z NARIADENÍ EURÓPSKEHO PARLAMENTU, RADY A KOMISIE EÚ

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 375/2014 z 3. apríla 2014, ktorým sa zakladá Európsky dobrovoľnícky zbor pre humanitárnu pomoc („iniciatíva Dobrovoľníci pomoci EÚ“),
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1398/2014 z 24. októbra 2014, ktorým sa stanovujú normy týkajúce sa záujemcov o dobrovoľnícku činnosť a dobrovoľníkov pomoci EÚ,
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1244/2014 z 20. novembra 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá na vykonávanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 375/2014, ktorým sa zakladá Európsky dobrovoľnícky zbor pre humanitárnu pomoc („iniciatíva Dobrovoľníci pomoci EÚ“).

ÚLOHY Z NARIADENÍ EURÓPSKEHO PARLAMENTU, RADY A KOMISIE EÚ

MV SR v roku 2017 uskutočnilo „kick-off“ pracovné stretnutie so zástupcami ÚSVROS, ktorého predmetom bolo špecifikovanie harmonogramu spolupráce so „stakeholdermi“ (zúčastnenými stranami) z mimovládneho neziskového sektora v rámci prípravy novelizácie zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov participatívnym spôsobom.

ÚLOHY Z NARIADENÍ EURÓPSKEHO PARLAMENTU, RADY A KOMISIE EÚ

V priebehu 2. polroku 2017 zástupcovia platformy dobrovoľníckych centier a organizácií, ktorá je členom Komory za mimovládne neziskové organizácie pri Rade vlády pre MNO pripravovali návrhy legislatívnych zmien, ktoré budú po vzájomnom odsúhlasení predložené na zasadnutie Rady vlády pre MNO v roku 2018.

ÚLOHY Z NARIADENÍ EURÓPSKEHO PARLAMENTU, RADY A KOMISIE EÚ

Zpracovanie legislatívnych zmien vyplývajúcich z nariadení Európskeho parlamentu, Rady EÚ a Komisie EÚ spolu s odsúhlasenými návrhmi legislatívnych zmien na úrovni Rady vlády pre MNO bude prebiehať v roku 2018 v rámci legislatívneho procesu novelizácie zákona o dobrovoľníctve v rámci spolupráce MV SR a ÚSVROS.

Ako príklad uplatňovania dobrovoľníctva na území Slovenskej republiky možno poukázať na Vysokú školu zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, ktorá v zahraničí aj prostredníctvom dobrovoľníkov prispieva k rozvoju a pozdvihnutiu chudobných ľudí cez zdravotnícke, sociálne a vzdelávacie projekty v krajinách ako Keňa, Burundi, Etiópia, Uganda, Južný Sudán, Rwanda, Kambodža, Haiti a Ukrajina.

Ďakujem za pozornosť!